

en Del Betæneligheder. Den hele Rigsdag skal opløses og nye Valg udskrives til begge Ting, før Grundlovsforandringen kan endelig vedtages og gennemføres, og det turde derfor være et Spørgsmaal, om man, naar man dog skal gaa til denne lidt besværlige Fremgangsmaade, saa dog ikke gjorde rigtigere i paa een Gang at bringe de sværende Spørgsmaal til Afgørelse i Stedet for at tage dem stykkevis. Jeg nærer, som jeg før sagde, den Betyrning, at dersom det nu skulde lykkes at komme til en Grundlovsforandring med Hensyn til det ene Punkt, hvortil det foreliggende Forslag begrænser sig, saa vilde der maasse ikke gaa ret lang Tid, inden der paa ny rejstes en Agitation, gaaende ud paa, at det var nu godt nok, at man havde faaet dette ordnet, men nu maatte man ogsaa sikre sig en Rigsret, som man havde fuldt Tillid til. Saa vilde der blive rejst et nyt Grundlovs-spørgsmaal og maasse blive sat en ny Agitation i Gang ude i Befolkningen, og vi vilde derfor ikke være naaede til den No. som en Grundlovsforandring netop skulde bringe os. Det er jo bekendt nok, og det udtaltes jo af den ærede Ordfører selv ved Forelæggelsen, at der er en Række Punkter i Grundloven, hvor der efterhaanden er kommet Spørgsmaal op om en Forandring. Det forekommer mig, at naar man da henved 50 Aar efter, at Grundloven blev givet, og 30 Aar efter dens Revision, paa ny gaar til en Revision, kunde det i og for sig være rigtigt og hensigtsmæssigt at tilvejebringe en saadan endelig Afslutning af Forfatnings-spørgsmaalene, at man turde regne paa, at der nu vilde falde Fred over Landet i saa Henseende, i alt Fald for en lang Tid. Det viste sig jo ved Forhandlingen om Valgfredsordningen for et Par Aar siden, at dette er et Spørgsmaal, som ogsaa kunde trænge til en endelig Ordning. Den Ordning, der blev truffen, var jo kun en midlertidig Ordning og kun en nødvtvungen Ordning, idet man jo fra vor Side maatte fastholde, at den ikke fuldt ud gav, hvad der skulde gives, men der kunde jo i Øjeblikket ikke opnaas mere. Men det er givet, at der her ogsaa er et Spørgsmaal, som vil melde sig, efterhaanden som Befolkningen vokser, og efterhaanden som Valgfredenes indbyrdes Forhold atter forandres, og da staa vi over for det samme Spørgsmaal som sidst: Hvorledes skal man komme ud over Grundlovens Bestemmelse om Folketingsvalgfredenes Størrelse. Der har jo ogsaa været Spørgsmaal fremme, om overhovedet den i Grundloven foreskrevne Fremgangsmaade med Hensyn til

Valgene til Folketinget er saa heldig og hensigtsmæssig, som man ved Grundlovens Givelse gif ud fra. Det Spørgsmaal, om ikke Folketingets Indskydelse og Myndighed vilde styrkes ved at give Folketingsvalgperioden en længere Varighed, er jo ogsaa blevet rejst. Det forekommer mig, at meget kunde tale for, at man, naar man overhovedet vilde gaa til en Revision af Grundloven, da skulde søge de forskellige Spørgsmaal løste paa een Gang, og det saa meget mere, som der maasse inderst derigennem ogsaa kunde frembyde sig Mulighed for ved Indrømmelser fra forskellige Sider paa forskellige Punkter at naa til en samstemmende Ordning af det hele. Smidlertid er det ingenlunde min Mening at ville sige, at man absolut skulde gaa denne Vej og af den Grund afvise Forhandlingen om det foreliggende Forslag, men jeg tror rigtignok, at skulle vi begrænse os til det foreliggende Spørgsmaal, maa vi i alt Fald forlange at naa til en Ordning, som er en virkelig endelig Ordning, som giver en virkelig Løsning af Spørgsmaalet, og som udfylder det Hul, der har vist sig at være i Grundlovens Bestemmelser paa dette Punkt. Men dette er jo paa ingen Maade Tilfældet med det foreliggende Forslag. Det er muligt, at det, som den ærede Ordfører sagde, er simplere jævne og mere koncentreret end det Forslag, som kom frem i Udvalgsberetningen i Fjor, men sikkert er det, at det Forslag, som kom frem fra Flertallets Side i Udvalgsberetningen i Fjor, havde det Fortrin, at det var en Løsning — om end efter min Mening en højst utilfredsstillende Løsning — thi naar Tingene ikke bleve enige om en Finanslov, havde man dog der en Regel at følge. Her saa vi jo slet ingen Regel, alt hvad der gøres, er, at Spørgsmaalet deles i to Instanser, kan man gerne sige. Først skal man søge at naa til Enighed om en ordinær Finanslov og lykkes det ikke, skal man søge at naa til Enighed om en midlertidig Finanslov; men naar det heller ikke lykkes, hvad saa? Den ærede Ordfører gaar ud fra, at derom vil man altid blive enig. Saa, det gif man sikkert ogsaa ud fra i den grundlovgivende Forsamling med Hensyn til den ordinære Finanslov, at derom vilde Tingene altid blive enige. Erfaringen har vist, at de ikke bleve det, og Erfaringen har yderligere vist, at man heller ikke altid kunde blive enig om en midlertidig Finanslov. Det forekommer mig ogsaa ret sandsynligt, at naar der har været Strid oppe om Finansloven, hvor man fra den ene Side mener, at den er utilbørlig, knap og ikke giver de fornødne Bevillinger til Stats-